

Uttalelse vedtatt av SVs landsmøte, 22. Mars 2009:

I regjering for miljø, kunnskap og rettferdighet

SV går til valg i 2009 for å fortsette å utvikle Norge i rødgrønn retning. Et sterkt SV er garantisten for en slik utvikling. Fordi vi vil styrke innsatsen for miljø, kunnskap og rettferdighet, arbeider vi for en ny rødgrønn regjering.

SV gjør Norge rød-grønt

SV gikk til valg i 2005 for en ny retning i norsk politikk. Med landsmøteuttalelsen "Et nytt flertall – en ny politikk" vedtok SVs landsmøte enstemmig å arbeide for en ny, solidarisk flertallsregjering. En slik regjering skulle satse på fellesskapet framfor skattelettelse til de rike, arbeide mot klimaendringene, styrke kommuneøkonomien, stanse privatiseringen og sørge for et mer menneskelig arbeidsliv.

Fire år etter kan SV se tilbake på sine første år i regjering, og vite at vi har forandret norsk politikk i rødgrønn retning. I en periode hvor en rekke andre europeiske land har tatt klare skritt mot høyre, har Norge med SV i regjering stått for en annen og mer solidarisk kurs. De siste fire årene har vist at SV kan gjøre en avgjørende forskjell for miljø, rettferdighet og internasjonal solidaritet. I stedet for å gi nye skatteletter til de rikeste har vi satset på velferd, styrket kommuneøkonomien og innført rett til barnehageplass for alle barn. I stedet for å fortsette privatiseringen og dereguleringen av arbeidsmarkedet har vi stanset veksten i privatskoler og styrket arbeidsmiljøloven. I stedet for å følge etter USA i utenrikspolitikken har vi trukket de norske styrkene ut av krigen i Irak. Vi har nådd målet om én prosent av Nasjonalinntekten (BNI) til bistand. Vi har startet veien mot lavutslippsamfunnet, gjennom en historisk avtale om rensing av gasskraftverk og en stor satsing på jernbane.

Men vi har langt igjen. Derfor går SV til valg for en fortsatt rødgrønn regjering. Dette gjør vi vel vitende om at en radikal politikk for miljø og rettferdighet bare er mulig med et sterkt SV i allianse med brede, folkelige bevegelser utenfor Stortinget og regjeringskontorene. SV vil ha et tett og godt samarbeid med fagbevegelse, fredsbevegelse, miljøbevegelse, kvinnebevegelse, kulturlivet og andre frivillige organisasjoner og grupper for å skape en solidarisk og framtidsrettet politikk. Sammen kan vi skape mer forandring.

Mer forandring

Både finanskrisen og klimakrisen viser behovet for styring av økonomien. En modig rødgrønn regjering med et sterkt SV vil være det beste svaret på disse utfordringene. Det må føres en aktiv motkonjunkturpolitikk, for å sikre full sysselsetting. Denne politikken må ses i nær sammenheng med arbeidet for omstilling til lavutslippsamfunnet.

SV vil fortsette å prioritere fellesskapet framfor skatteletter gjennom å satse på arbeid, velferd og kunnskap til alle, fullføre kulturløftet og styrke innsatsen for klima og miljø. Vårt forhandlingsgrunnlag ved eventuelle regjeringsforhandlinger vil være SVs vedtatte politikk, med arbeidsprogrammet som utgangspunkt. Målet er at mest mulig av denne politikken blir regjeringens politikk. SV legger særlig vekt på at Norge trekker sine militære styrker ut av krigen i Afghanistan. SV forutsetter at det ikke er aktuelt å forberede eller

sende en søknad om norsk EU-medlemskap. Et videre regjeringssamarbeid er avhengig av at SV får gjennomslag for sine viktigste saker.

Vi vil prioritere følgende punkter:

Miljø

Norge må gjennomføre klimatiltak som fullt ut oppfyller norske klimaforpliktelser, i tråd med en rettferdig internasjonal byrdefordeling. Kampen mot klimaproblemene må gjennomsyre all samfunnsplanlegging.

- SV vil redusere oljeutvinningstempoet og oljeinvesteringsnivået, og slik bidra til å flytte kompetanse og investeringer over til næringer basert på ny fornybar energi. Områdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja bør gjøres til varig vernede petroleumsfrie områder.
- SV vil prioritere en nordområdesatsing basert på bærekraftig utnytting av de rike ressursene i Nord-Norge. Etablering av arbeidsplasser innenfor fiskeri, reiseliv, forskning og utnytting av fornybare energiresurser skal være sentralt i en slik satsing.
- SV vil gjennomføre en stor modernisering og utbedring av jernbanenettet, og se jernbanesatsingen i sammenheng med planleggingen av et høyhastighetsnett mellom de store byene i Sør-Norge.
- SV vil prioritere energieffektivisering og foreta en storstilt satsing på å utvikle og ta i bruk nye, fornybare energiformer og ta en ledende rolle internasjonalt innen utviklingen av offshore vindkraft.

Rettferdighet og velferd

Den økonomiske politikken må ha arbeid til alle, styrking av velferden, mer rettferdig fordeling og avskaffing av fattigdom som sine viktigste mål. SV vil styrke innsatsen mot sosial dumping og for et mer rettferdig arbeidsliv. En fleksibel skattepolitikk, med økt bruk av oljepenger i nedgangstider og skatteøkninger i oppgangstider, må ligge til grunn for finansieringen av framtidens velferd. SV vil at ingen som tjener under gjennomsnittlig heltids arbeidsinntekt skal få økt skatt. Kommunene er avgjørende for å sikre et samfunn med små forskjeller og et godt velferdstilbud. SV vil prioritere styrking av kommuneøkonomien slik at det blir samsvar mellom kommunenes inntekter og oppgaver. SV vil ta et oppgjør med markedsprinsippene i helsesektoren og styrke den politiske kontrollen, for å sikre alle et godt helsetilbud.

- SV vil prioritere kampen for arbeid til alle, gjennom en kraftig omstillingspolitikk med økte offentlige investeringer og et bredt sett av virkemidler for velferd og verdiskapning. De som i kortere eller lengre tid faller utenfor arbeidslivet, må sikres gode velferdsordninger og tilbud om tiltak eller utdanning.
- SV vil prioritere en tannhelsereform som gjør tannbehandling like rimelig som annen helsehjelp.
- SV vil prioritere at sykehusene underlegges demokratisk styring og at markedsprinsippene i helsesektoren avskaffes.
- SV vil prioritere å gjenreise den sosiale boligpolitikken gjennom bygging av lavinnskuddsboliger, studentboliger og rimelige utleieboliger. Husbanken må styrkes.
- SV vil prioritere en etter- og videreutdanningsreform, der det offentlige går foran for å motarbeide arbeidsløshet og øke kvaliteten på det offentlige velferdstilbudet.

Kunnskap og mestring

En ny rødgrønn regjering må satse på kunnskap, og legge til rette for livslang læring for alle. Utdanningssystemet må i større grad utjevne sosiale forskjeller, rette opp skjeve maktforhold og styrke inkludering i samfunnet. Frafall i skolen skal reduseres gjennom tidlig innsats og en mer praktisk skole. Alle som vil skal få lærlingeplass. Kvaliteten skal styrkes i barnehagen, skolen og skolefritidsordningen, med flere førskolelærere og lærere og økt kompetanse. SV vil øke bevilgningene til forskning og høyere utdanning.

- SV vil prioritere en førskoleordning med 12 timers obligatorisk gratis kjernetid i barnehagen i uka for femåringer.

- SV vil ta skritt i retning av en ny skoledag med et helhetlig kunnskapssyn. Vi prioriterer derfor gratis kjernetid i SFO og makspris for den øvrige skolefritidsordningen, timetallsutvidelse, leksehjelp på skolen, samt innføring av et gratis skolemåltid.

- SV vil prioritere å utvide studiestøtten til å gjelde for elleve måneder.

Likestilling

Regjeringen må føre en politikk for å utjevne forskjeller i makt og ressurser mellom kvinner og menn. Alle som jobber i deltidsstillinger må få rett til hel stilling ved økning av bemanningen eller når en stilling blir ledig.

- SV vil prioritere å utvide rammene for lønnsoppgjørene i offentlig sektor, gjennom en statlig likelønnsrett.

- SV vil prioritere å likestille skift- og turnusarbeid slik at alle som jobber i like belastende turnusyrker får redusert arbeidstid likt med de som går skift.

- SV vil prioritere å utvide dagens fødselspermisjon til 52 uker med full lønnskompensasjon. Ni uker skal være forbeholdt mor som i dag, og av den øvrige permisjonstiden skal en tredel være forbeholdt mor og en tredel forbeholdt far.

- SV vil at regjeringen skal føre en mer aktiv politikk for reell likestilling mellom innvandrere og etniske nordmenn. For å lykkes med dette må norskopplæring for ulike grupper styrkes, offentlig informasjon må gis på flere språk, det må settes inn særskilte kvalifiseringstiltak for å få innvandrere raskere i ordinær jobb og en må motvirke de utfordringene innvandrere har i forhold til å etablere seg i egen bolig. Kunnskap til ansatte i barnehager, skole og helsevesen om fremmede kulturer og språkutvikling må styrkes betydelig.

Fred og solidaritet

Norge må føre en konsekvent og selvstendig utenrikspolitikk til beste for fred, utvikling, miljø og menneskerettigheter.

- SV vil prioritere å avvikle det norske militære engasjementet i ISAF-styrkene i Afghanistan, gjennom å si nei til nye bidrag til ISAF i stortingsperioden.

- SV vil prioritere en human og prinsipiell asyl og flyktningepolitikk, der et minstemål er at anbefalingene fra FNs høykommisær for flyktninger (UNHCR) følges, samt at vi tar imot flere kvoteflyktninger fra UNHCR enn i dag.

- SV vil ha full åpenhet om norsk våpeneksport og et regelverk som sikrer at norske våpen ikke brukes i land som er i krig eller som bryter grunnleggende menneskerettigheter. Krav om sluttbrukerklæring må gjelde alle land, og det må innføres sporingsmekanismer på våpen og ammunisjon.

Videre behandling

En ny politisk plattform for regjerings samarbeidet skal behandles i SVs landsstyre, og fylkeslagene og stortingsgruppa skal høres.

SV kan ikke være garantist for en regjering vi ikke selv deltar i. Dersom SV ikke er del av en regjering etter valget, vil vi forholde oss til regjeringen og andre partier fra sak til sak i Stortinget med utgangspunkt i SVs arbeidsprogram.